

IL REGIO ONLINE 2021

Koncert solidarnosti kao podrška u rješavanju migrantske krize u Bosni i Hercegovini

Antonello Manacorda
Stefano Montanari/Andrea Secchi
Hor i Orkestar Teatra Regio Torino

Četvrtak, 8. april 2021., 20:00h - Teatro Regio

Podrži intervenciju humanitarnih organizacija u korist
populacije migranata u Bosni i Hercegovini i duž balkanske rute
dajući svoj doprinos, doniraj!

Uplata za **Caritas Italije**
IBAN **IT24C050180320000001333111**
Svrha: **Evropa/Balkanska ruta**

Croce Rossa Italiana
Uplata za **Udruženje "Crveni križ" Italije**
IBAN **IT93H0200803284000105889169**
Svrha: **Kriza u Bosni i Hercegovini**

Uplata za **IPSIA**
IBAN **IT35S0501803200000011014347**
Svrha: **Balkanska ruta**

Više detalja i online donacije, na stranici Teatra Regio www.teatroregio.torino.it

Koncert solidarnosti kao podrška u rješavanju migrantske krize u Bosni i Hercegovini

Situacija u kojoj su se našle izbjeglice u Bosni i Hercegovini probudila je u Italiji izuzetnu osjetljivost: udruženja i građani- pojedinci mobiliziraju se kako bi, na koordiniran i djelotvoran način, dali svoj doprinos u odgovoru na krizu.

Pridružujemo se apelu za finansijsku pomoć italijanskim organizacijama koje djeluju u prihvatnim centrima, umjesto pomoći u vidu materijalnih dobara zbog problema njihove dezinfekcije, skladištenja i distribucije.

Putem doprinosa za organizacije kao što su Caritas Italije, Crveni križ Italije i IPSIA-ACLI, bit će moguće, neposredno i na licu mjesta, kupiti neophodne materijale izbjegavajući nepotrebne gubitke i tako podržati domaću privredu, već krhku i stavljenju na izazovnu kušnju slijedom pandemije.

Nicola Minasi
Ambasador Italije
u Bosni i Hercegovini

Za Teatar Regio, društvena misija je prioritetna, i ne bismo ispunili naš zadatak kulturne institucije da ne nastavimo usmjeravati naš pogled prema onima koji pate u svijetu, koji žive u situaciji nevolje i slabosti.

U ovom trenutku, tako mračnom za našu zemlju, ne možemo zaboraviti na hiljade individualnih priča koje viču kako bismo ih se prisjetili. Počevši od ovog projekta, želim dati novi podstrek zalaganju Teatra Regio za inicijative solidarnosti sa najslabijima.

Rosanna Purchia
Specijalni povjerenik
Teatar Regio

u saradnji s

Ambasciata d'Italia
Sarajevo

U korist

Croce Rossa Italiana

Program

Koncert predstavlja **Sebastian F. Schwarz**, umjetnički direktor Teatra Regio

Andrea Secchi dirigent
Hor Teatra Regio Torino

Johannes Brahms (1833-1897)

Wie lieblich sind deine Wohnungen iz Njemačkog rekvijema op. 45 (1868)
Giulio Laguzzi i Jeong Un Kim klavir

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Wir setzen uns mit Tränen nieder iz Muka po Mateju BWV 244 (1727)
Giulio Laguzzi klavir

Stefano Montanari violina

Johann Sebastian Bach

Ciaccona iz druge *Partite za solo violinu u d-molu* BWV 1004 (1720)

Andrea Secchi dirigent
Hor Teatra Regio Torino

Giuseppe Verdi (1813-1901)

Va', pensiero iz opere *Nabucco* (1842)
Giulio Laguzzi klavir

Antonello Manacorda dirigent
Orkestar Teatra Regio Torino

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Uvertira iz Egmont u f-molu op. 84 (1810)

Ostanite u kontaktu s Teatrom Regio:

Johannes Brahms

Wie lieblich sind deine Wohnungen

Večer, 10. aprila 1868., bio je Veliki petak; stanovništvo Bremena komešalo se pod gotovo hiljadugodišnjim svodovima svoje Katedrale da bi proslavilo svetkovinu jednim duhovnim koncertom. Tom prilikom je praizveden *Ein deutsches Requiem* (Njemački rekvijem) **Johannesa Brahmsa**: ne “pravi” rekvijem u kanonskoj formulaciji latinske liturgije, nego jedan “privatni” rekvijem, utemeljen na odlomcima Starog i Novog zavjeta upotrijebljenim na njemačkom jeziku, prema običajima evangelističkih crkvi. Brahmsov izbor, koji ekstrapolira i povezuje odlomke, među ostalim i odlomke iz Poslanicā apostola Pavla, Psalama i Knjigā mudrosti, postavlja u središte njegovog *Rekvijema*, ne scenarij sudnjeg dana i apokalipse, nego **dramu odvajanja od onoga što se voljelo** i tjeskobu zbog prijeteće prolaznosti najmilijih stvari. *Wie lieblich sind deine Wohnungen* (Kako su mili stanovi Tvoji) je jedna od stranica **kontemplativnog karaktera**, iu kojoj se pogled uzdiže ka nebeskom prebivalištu: Brahms rezbari čiste i gipke linije koje kao da evociraju Palestrinina višeglasja. Emotivni vrhunac je **likovanje hvaljenja**, koje iznova grabi obnovljeni ponos, prije nego što se kompozicija vrati inicijalnom jeziku, u savršenom, formalnom i izražajnom kruženju.

Johann Sebastian Bach

Wir setzen uns mit Tränen nieder

Wir setzen uns mit Tränen nieder (U suzama klečimo) je komad kojim se završava *Muka po Mateju* **Johanna Sebastiana Bacha**: silovita zvučna katedrala u kojoj dva hora, sad naizmjenično odjekujući, sad preklapajući se, uzdižu zajedničko **oplakivanje Hristovog groba**. Osnovna tema, koja se višekratno vraća, prelazeći s glasova na klavir, ponire ka basu, ublažavajući dramatično akcentiranje **nježnošću uspavanke**, potkrepljenom učestalim ponavljanjem nagovora «ruhe», počivaj u miru. Na postojanom temelju basova, glasovi iskorištavaju izvedbe toliko puta provjerene u arijama “sna”, karakterističnim za tadašnje opere, i preobražavaju ih u **kolektivno oplakivanje**, koje lebdi između monumentalnosti cjeline i intimnosti osjećaja. Emotivni utjecaj ove kompozicije je bio sugestivan za različite filmske reditelje koji su ju koristili, uvijek u katarzične svrhe, **oplakivanja ljudskih nesreća**: dovoljno je prisjetiti se Pasolinija u filmu *Accattone ili Martina Scorsesea u filmu Casinò*. (e.f.)

Johann Sebastian Bach

Ciaccona

Među remek-djelima instrumentalne umjetnosti svih vremena je slavna *Ciaccona* (Čakona) koju je komponirao Bach kao krunu druge Partite za solo violinu u d-molu, jedno **zvučno zdanje**, izuzetno raznoliko, kako tehnički, tako i s aspekta kompozicijske invencije. Pojedini smatraju da je Bach napisao ovaj komad kao tombeau za prvu suprugu Mariju Barbaru, preminulu te iste 1720. godine, kada je komponiranje privedeno kraju. Utemeljen na jednostavnom "kameni temeljcu", jednom basu, potomku četiri note (tipično za čakone i pasakalje u slobodnoj formi), diskurs alimentira **progresivne varijacije** impresivnim razvojem, pa ipak toliko suštinskim u svom nastanku, da se čini da su svaki pojedini prijelaz i svaka elaboracija diktirani **neophodnom unutarnjom logikom** unutar koje se svaki element rigorozno i prirodno uklapa u cjelokupnu sliku.

Giuseppe Verdi

Va', pensiero

Da su horovi **italijanske opere XIX vijeka** ušli u historiju, poznata je stvar. Dok su sve prethodne forme opere, usredsređene na individualne emotivne sukobe, bile dosta daleko od **pripisivanja društveno efikasne funkcije kolektivitetu**, u doba Rossinija, Donizettija i naročito Verdija, horovima je pretpostavljena nova strastvenost i korišteni su kao izraz, čak ne isuviše metaforičan, **revolucionarnih osjećanja jedne nacije**.

U orijentiranju opere, svojevrsnu težinu je imao **utjecaj parola pokreta Risorgimento** (Preporod): teatar je postao središtem građanskih nemira, a hor djelotvornim likom, koji u prvim redovima intervenira na širokom polju **sukobā između naroda, međuvjerskih sukobā, sukobā kasti**, du kome je referiranje na političku situaciju datog trenutka, bilo više ili manje namjerno.

U tom ozračju slavnih borbi i domoljubnog ushićenja, stranice koje su se pozicionirale u sjećanju kao Verdijev hor iz *Nabucca* zapalile su više od jednog teatarskog partera aludirajući na iskupljenje domovine, ugnjetavane od stranog osvajača. Monumentalna freska «*Va', pensiero*», nostalgичno pjevanje Jevreja u ropstvu, alimentiralo je u svakome ideje o jednoj operi koja je, kružeći oko takve monumentalne slike, zvučala kao gorljivi poziv na pobunu. (v.c.)

Ludwig van Beethoven

Uvertira Egmont

Sve od svečanog početka Uvertire, pa do kompozicija scenske muzike za **Goetheov Egmont**, koje je **Beethoven** komponirao između 1809. i 1810., očituje se duboko **divljenje muzičara prema dramaturgu**. Cjelokupan uvodni dio daje pregled neskrivenih namjera u oslikavanju **osjećaja tragike** i u predstavljanju **duha uzvišene žrtve**, kao što su utjelovljene u životu i postupcima grofa Egmonta, branitelja nizozemske domovine od španjolskog ugnjetača: «Ako trebam pasti – tvrdi – neka bude udar groma, vihor koji će me gurnuti u ponor». I evo ga, udar groma pokreće ciklon smionih događaja, dijelove tragedije koji se s gorućom vitalnošću prepliću i smjenjuju u Uvertiri. Naziremo glasove **čovječanstva u borbi sa sudbinom**, očaj i **etički zanos pojedinca protiv tiranije**, kao i **nježnost** ljubavnih jadikovki i **slavu** heroja koji se pobunio, koji pada, ali njegova smrt ustupa mjesto besmrtnoj jeci **ideala slobode**. (m.l.)

Tekstovi Elisabetta Fava, Valentina Crosetto i Monica Luccisano

Prijevod Amela Zec Filipović

Johannes Brahms

Wie lieblich sind deine Wohnungen

Wie lieblich sind Deine Wohnungen,
Herr Zebaoth!
Meine Seele verlanget und sehnet sich
nach den Vorhöfen des Herrn;
mein Leib und Seele freuen sich
in dem lebendigen Gott.
Wohl denen, die in deinem Hause wohnen,
die loben dich immerdar.

Johann Sebastian Bach

Wir setzen uns mit Tränen nieder

Wir setzen uns mit Tränen nieder
und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte Ruh'!
Ruht, ihr ausgesognen Glieder!
Ruhet, sanfte, ruhet wohl!
Euer Grab und Leichenstein
soll dem ängstlichen Gewissen
ein bequemes Ruhekissen
und der Seelen Ruhstatt sein.
Höchst vergnügt schlummern
da die Augen ein.

Giuseppe Verdi

Va', pensiero

Va', pensiero, sull'ale dorate,
va', ti posa sui clivi, sui colli
ove olezzano tepide e molli
l'aure dolci del suolo natal!
Del Giordano le rive saluta,
di Sionne le torri atterrate...
Oh mia patria sì bella e perduta!
Oh membranza sì cara e fatal!
Arpa d'ôr dei fatidici vati,
perché muta dal salice pendi?
Le memorie nel petto raccendi,
ci favella del tempo che fu!
O simile di Sòlima ai fati
traggi un suono di crudo lamento,
o t'ispiri il Signore un concerto
che ne infonda al patire virtù!

Kako su mili stanovi Tvoji

Kako su mili stanovi Tvoji,
Gospode Bože!
Duša mi klone i uzdiše
za Gospodnjim dvorima;
moje srce i tijelo se raduju
u živome Bogu.
Blaženi su oni koji nastanjuju Tvoje stanove
i neprestano Te hvale.

U suzama klečimo

U suzama klečimo
na Tvom grobu kako bismo Ti uzvikivali:
Počivaj u miru, počivaj u miru!
Počivajte, iscrpljeni udovi!
Počivajte u miru, počivajte!
Vaš grob, vaš nadgrobni spomenik
bit će udoban jastuk
za izmučenu savjest
i počivalište za dušu.
Drijemaju spokojno
jedne oči.

Pođi, misli

Pođi misli na krilima zlatnim,
pođi tamo u drage planine,
tamo čežnje
nam rodni je kraj.
Pozdravljam poznate jordanske žale,
ponosne tornjeve sionske gore.
Premila, o Domovino moja,
čežnjo srca moga, ti si jedina!
Harfe zlatne ne čuju se zvuci,
žica tvojih ne čuje se glas?
Samo spomen na sretna vremena
tješi našu preveliku bol.
Nek zazvuče nam tvoji sad zvuci
nove pjesme za sretnu budućnost.
Pođi, čežnjo, na krilima zlatnim,
pođi u dragi naš zavičaj

Rođen u Colle Val d'Elsa (Siena), **Andrea Secchi** stekao je diplomu klasične mature i maturirao s najvišim ocjenama Klavir pri Konzervatoriju "L. Cherubini" u Firenci pod vodstvom Giorgia Sacchetti. Pohađao je studij usavršavanja Paul Badura-Skoda, Joaquín Achúcarro i Maurizio Pollini pri Muzičkoj akademiji Chigiana u Sieni; Bio je učenik Andrea-e Lucchesini-ja u Međunarodnoj muzičkoj akademiji u Pinerolo-u, i za Dirigovanje orkestrom, učenik Piero-a Bellugi-ja.

Nastupao je u Italiji i inostranstvu, učestvujući u brojnim koncertnim ciklusima, posebno u Torinu, Sieni, Rimu, Palermu i Firenci, u Beethoven Haus u Bonu, u Muzeju Chopin u Varšavi, u Dublinu, Londonu, Minhenu, Kielu, Krakovu, Pekingu, Pretoriji i Tokiju, dobijajući svugdje jednoglasne i srdačne pohvale za svoju osobnost i interpretativnu strast. Pobijedio je na preko dvadeset takmičenja, nacionalnih i internacionalnih, osvajajući i specijalne nagrade za najbolju interpretaciju Bachove, Mozartove, Schubertove, Schönbergove i Beethovenove muzike.

Godine 2003. se istaknuo kao najbolji Italijan na prestižnoj Leeds International Piano Competition i debitirajući u Salle Cortot u Parizu. Oduvijek se zanima za kamerni repertoar, a od 2002. do 2006. bio je dijelom Kvarteta Akademije.

Široko je njegovo iskustvo i u opernom repertoaru na mjestu maestra saradnika. Od 2006. do 2013. je bio Drugi maestro hora Maggio Musicale Fiorentino, zaduženje koje mu je omogućilo da sarađuje s nekim od najvećih dirigenata, među kojima su Zubin Mehta, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Lorin Maazel, Kurt Masur, Riccardo Chailly, Daniel Oren, Semyon Bychkov i Gianandrea Noseda. Od 2013. je Maestro zamjenik i Drugi maestro Hora u Den Norske Opera & Ballett u Oslu. Kao maestro saradnik je bio pozvan u Staatsoper u Beču i u Teatar Regio gdje je, nakon prve saradnje u periodu 2012-2013., zaposlen od 2018. u ulozi Dirigenta Hora.

Diplomira violinu i klavir uz najviše ocjene i pohvalu, **Stefano Montanari** stiče diplomu visokog usavršavanja u kamernoj muzici s Pier Narciso-m Masi-jem pri Muzičkoj akademiji u Firenci i diplomu soliste s Carlo-m Chiarappa-om pri Konzervatoriju u Luganu.

Tokom različitih godina, prva je violina dirigent Akademije Bizantina u Ravenni, ansambla specijaliziranog za antičku muziku, s kojim je išao na turneju po cijelom svijetu, sarađujući s najvažnijim eksponentima antičke muzike, danas, pored što je dirigent, i profesor je barokne violine pri Internacionalnoj muzičkoj akademiji u Milanu. Bio je nadalje, profesor Studija

visokog usavršavanja u Antičkoj muzici u Rubinu, kao i Studija II nivoa barokne violine pri Konzervatoriju "Dall'Abaco" u Veroni. Već dugi niz godina je direktor evropskog omladinskog programa "Jugendspodium – Muzički susreti Drezden-Venecija". U Lijonu je bio također imenovan muzičkim direktorom ansambla baroknog orkestra I Bollenti Spiriti, barokne trupe nastale u sjedištu već prestižnog Opernog orkestra u Lijonu.

Bio je protoganista 2007. i 2011. Božićnog koncerta i koncerta za Dan Republike u auli Senata, gdje je nastupio kao violinist dirigent izvodeći Vivaldijeva *Četiri godišnja doba* s baroknim orkestrom Santa Cecilia u Rimu, u izravnom prijenosu Eurovision. Aktivnosti soliste, pridružio je uspješno aktivnost dirigenta, ulogu koju je započeo u Teatru Donizetti u Bergamu (*Don Gregorio*, *L'elisir d'amore* i *Don Pasquale*, Donizetti, *La Cecchina* di Piccinni, *Così fan tutte*, Mozart), i potom u Coccia di Novara s *Don Pasquale* i u Giglio di Lucca sa *L'elisir d'amore*.

Redovni gost u Teatru La Fenice u Veneciji, posljednjih godina je dirigovao Rossinijeva djela *L'inganno felice* i *La cambiale di matrimonio*, Mozartova *Così fan tutte* i *Don Giovanni*, Bacha *L'elisir d'amore*, *L'Eritrea* di Cavalli, la *Messa in si minore*, različite koncerte u ulozi soliste-dirigenta. Posebno zanimljiva je i saradnja s Operom u Lijonu gdje je dirigovao *Così fan tutte*, *Nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Carmen* (nagrađen kao najbolja produkcija 2012. od strane francuske kritike), *Die Zauberflöte* i *Le Comte Ory*.

Među njegovim proteklim angažmanima su: *Semiramide riconosciuta*, Porporov, na Festivalu u Beaune, s Accademia Bizantina; *Don Giovanni* u Operi Atelier u Torontu; *Dido and Æneas* u Teatru Ristori u Padovi; *Il barbiere di Siviglia* u Palermu; turneja u Australiji s Brandenburg Consort. Bio je nadalje protagonista koncerta posvećenog Bachovim *Sonate e partite per violino solo* u Tarantu, Trevisu, Lijonu i Stresi. Također

je dirigovao Rossinijev *Stabat Mater* i *Ca-sanova Remix*, balet na baroknu muziku u Filarmonijskom tetaru u Veroni i *Così fan tutte* e *La clemenza di Tito* u Bol'šoju u Moskvi.

Intenzivna je i njegova aktivnost sa klavijaturom, koja ga angažira redovno kao dirigenta za čembalo i za fortepiano i u ulozi specijalne pratnje na historijskim klavijaturama: sa Marianna Pizzolato je bio protagonista koncerta posvećenog Rossinijevoj kamernoj muzici na otvaranju sezone Amici della Musica u Firenci.

Među angažmanima posljednjih sezona: *Il barbiere di Siviglia* u Terme di Caracalla u Rimu; *Il viaggio a Reims* u novoj produkciji koju potpisuje Damiano Michieletto u Dutch National Opera u Amsterdamu i na sceni u Operi u Rimu; *Dido and Æneas* i la *Messa in si minore* pored niza baroknih koncerata za Operu u Firenci; *Il barbiere di Siviglia* u Filarmonijskom teatru u Veroni; *Don Giovanni* u Areni u Veroni i *Le nozze di Figaro* na turneji za mrežu AsLiCo.

Također je dirigovao niz koncerata u Milanu na I Pomeriggi Musicali, u Torinu sa Filharmonijom Teatra Regio, u Montrealu s Arion Baroque Orchestra i u Teatru Real u Madridu s Andreas-om Scholl-om. Naročito zanimljiva je njegova saradnja sa il Pomo d'Oro, baroknim ansamblom kojim je dirigovao u seriji koncerata i novih projekata opernih na prestižnim evropskim trgovima. Treba se prisjetiti: *Rinaldo* di Händel u Briselu, Parizu i Karlsruhe i jednog koncerta u Grenoblu.

Među njegovim posljednjim angažmanima su: *Die Entführung aus dem Serail*, *La Cenerentola*, *Alceste*, *Don Giovanni* (turneja u Omanu), *Rodelinda* u Lijonu; jedan koncert u palači Palazzo Pitti s Opernim orkestrom u Firenci; *Il barbiere di Siviglia* i simfonijski koncerti u Teatru La Fenice u Veneciji; Rossinijev *Stabat Mater* sa Filharmonijom u Varšavi; jedan niz koncerata u Milanu s Orkestrom Verdi; *Agrippina* e *La clemenza di Tito* u Anversu; *Le nozze di Figaro* (nova produkcija koju potpisuje Graham Vick) u

Opernom teatru u Rimu i u Kaljariju; *Die lustige Witwe* (nova produkcija uz režiju Damiano-a Michieletto-a) i *Il barbiere di Siviglia* u Veneciji; *Don Giovanni* u Lijonu i u Moskvi; *Mosè in Egitto* u Teatru San Carlo u Napulju, inauguralna opera Rossinijeve proslave 2018.; *La Cenerentola* na Festivalu u Edinburgu na turneji sa Operom u Lijonu i u Opernom tetaru u Rimu, gdje se vratio da diriguje *La vedova allegra* i u Terme di Caracalla *Il barbiere di Siviglia*; *Iphigénie en Tauride* a Stoccarda; debitira u Royal Opera House Covent Garden u Londonu sa Mozartovim djelom *Così fan tutte*; Mozartov *L'elisir d'amore* i *Requiem* u Torinu snimljen za Dynamic; Vivaldijeva *Le quattro stagioni* i jedan niz sinfojskih koncerata na ai Pomeriggi Musicali u Milanu; *Così fan tutte* u Valensiji; *Le nozze in villa* i jedan gala koncert na Festivalu Donizetti u Bergamu.

Snimao je za diskografske kuće Fonè, Frequenz, Denon, Opus 111, Naïve, Erato, Virgin, Tactus, Astrée, Thymallus, Symphonia, Bottega discantica, Decca, Oiseau Lyre, Arts. Njegov snimak Corellijevih *Sonate op. 5* dobio je "Diapason d'or" u Francuskoj i broja priznanja i nagrade internacionalne. Godine 2007. i 2010. je rezultirao pobjednikom internacionalne nagrade MIDEM za najbolju ploču godine, barokne muzike.

Budući angažmani: *Il barbiere di Siviglia* i *La Cenerentola* u Beču; Donizzettijeva trologija delle Regine Tudor u Ženevi, Haseova *Enea in Caonia* u Rimu; *Le nozze di Figaro*, *Il ratto dal serraglio*, *La Cenerentola* e *Agrippina* u Monaku; *Le nozze di Figaro* u Cirihi; niz koncerata na Pomeriggi Musicali di Milano i u Štokholmu..

Antonello Manacorda je Glavni dirigent

Kammerakademie Potsdam od 2010. Često je dirigent gost pri drugim institucijama, kao što su Wiener Symphoniker, NDR, SWR i HR-Sinfonieorchester, Mozarteum, Capitole u Tuluzu, BBC, Münchner Philharmoniker i Accademia di Santa Cecilia.

Od 2003. do 2006. je bio umjetnički direktor kamerne muzike na Académie Européenne de Musique del Festival di Aix-en-Provence.

Redovno nastupa u Philharmonie Berlin sa Kammerakademie Potsdam i sa NDR u Hambrugu. godine 2014. je završio snimanje ciklusa Schubertovih Sinfonija za Sony Classical sa Kammerakademie Postdam, koji je ušao u listu «Die Welt» među deset najboljih ploča 2015., i osvojio je l'Echo Classical Prize. Slijedom toga, na Ciclo Schubert, Antonello Manacorda i la Kammerakademie Postdam razliraju upravo kompletan snimak ciklusa Mendelssohnovih Sinfonija, također za Sony Classical.

Manacorda je vrlo aktivan i na opernom polju. U Fenice di Venezia, s kojim je razvio tokom godina usku saradnju, dirigovao je tri nove produkcije ciklusa Mozart-Da Ponte i tokom 2015. se vratio da diriguje *Die Zauberflöte*. U Theater an der Wien dirigovao je Rossinijevog *Otello*. Među recentnijim produkcijama opernim: *Il barbiere di Siviglia* u Komische Oper u Berlinu, *Don Giovanni* i *L'Africaine* u Frankfurtu, *Béatrice*

et *Bénédict* na Festivalu u Glyndebourneu, *Lucio Silla* e *La piccola volpe astuta* u Théâtre de la Monnaie u Briselu, *Le nozze di Figaro* e *Alceste* u Monaku, *Die Zauberflöte* u Amsterdamu, *A Midsummer Night's Dream* u Theater An der Wien, *La traviata* u Royal Opera House. Među budućim angažmanima *Les Contes d'Hoffmann* u Royal Opera House u Londonu, *Le nozze di Figaro* i *Don Giovanni* u Metropolitan u New Yorku, trilogia Da Ponte-Mozart u Briselu, *Così fan tutte* u Parizu, *Die Entführung aus dem Serail* u Beču, *Der Freischütz* u Monaku.

Antonello Manacorda je bio član-osnivač Mahler Chamber Orchestra, čiji je bio i potpredsjednik i violina-koncert majstor tokom osam godina.

Orkestar Teatra Regio Torino je nasljednik sastava koga je osnovao krajem XIX vijeka Arturo Toscanini, pod čijem vodstvom su izvedeni brojni koncerti i mnoge historijske operne produkcije. Orkestar je izveo italijansku premijeru Wagnerovog djela *Crepuscolo degli dèi* i Straussov *Salome*, kao i svjetske premijere Puccinijevih djela *Manon Lescaut* i *La bohème*.

Tokom njegove duge historije demonstrirao je izrazitu fleksibilnost u izvođenju velikog repertoara kao i mnogih naslova XX vijeka, i u svjetskim premijerama, i u praižvedbama, kao *Gargantua* di Corghi i *Leggenda* di Solbiati. Orkestar je nastupio

sa solistima najslavnijim i predvodili su ga dirigenti međunarodne slave kao što su Roberto Abbado, Ashkenazy, Bartoletti, Bychkov, Campanella, Dantone, Gelmetti, Gergiev, Hogwood, Luisi, Luisotti, Mariotti, Muti, Oren, Pidò, Sado, Steinberg, Tate i Gianandrea Noseda, koji je od 2007. do 2018. obnašao ulogu muzičkog direktora Teatra Regio. Također je pratio velike baletne trupe kao što je ona u Bol'shoj u Moskvi i Mariinskij u San Petersburgu.

Brojni su pozivi na festivale i u teatre u cijelom svijetu; posljednjih godina je bio gost, uvijek pod vodstvom maestra Nosede, u Njemačkoj, Španiji, Austriji, Francuskoj i Švicarskoj. U ljeto 2010. imao je trijumfalnu turneju u Japanu i Kini s *La traviata* i *La bohème*, uspjeh široko ponovljen tokom 2013. sa turnejom "Regio Japan Tour". Godine 2014., nakon turneje u San Petersburgu i Edinburgu, održana je u decembru prva turneja u Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi. Tri važna internacionalna susreta tokom 2016.: umjetnički sastavi Teatra su bili počasni gosti na 44. Hong Kong Arts Festivalu, potom u Parizu i u Essenu, na kraju historijskog Savonlinna Opera Festivala. Godine 2017., nakon etapa u Ženevi i Luganu, Orkestar je bio angažiran na jednom koncertu u Buenos Airesu, a Regio gost po drugi put na Festivalu u Edinburgu sa četiri izvoženja *Bohème*, tri *Macbeth*

(predstavljen u formi koncerta i u Parizu) i Verdijeva *la Messa da Requiem*; na koncu je održana prva turneja na Bliskom Istoku, sa tri postavke *Aide* u Royal Opera House u Muscatu, u Omanu. Godine 2018. sastavi Teatra inaugurirali su Festival Settembre Musical u Montreux-Vevey i bili su gosti Sagra Musicale Malatestiana u Riminiju uz program simfonija i opernih horova, Verdi i Wagner. U augustu 2019. Teatar Regio je izazvao oduševljene komentare nakon dvije postavke *Traviata*, Henning Brockhaus i Josef Svoboda, na historijskom Festivalu u Ljubljani, Slovenija, pod vodstvom Donato-a Renzetti-ja. Orkestar i Hor Teatra imaju intenzivnu diskografsku aktivnost, u okviru koje se naznačavaju različite video-produkcije od posebnog interesa: *Medea, Edgar, Thaïs, Adriana Lecouvreur, Boris Godunov, Un ballo in maschera, I Vespri siciliani, Leggenda, Don Carlo, Faust, Aida, La bohème, L'incoronazione di Dario, Turandot, La donna serpente, I Lombardi alla prima crociata* e *Agnese*, dragocjeno otkriće iz produkcije Ferdinando Paer-a. Među najrecentnijim diskografskim izdanjima, sve po vodstvom Gianandrea-e Nosedo-e, nalaze se Mahlerova Druga simfonija (Fonè), cd *Fiamma del Belcanto* sa Diana-om Damrau (Warner-Classics/Erato), sa recenzijom «New York Times-a» kao jedan od 25 najboljih ploča klasične muzike u 2015., dva Verdijeva CD-a s Rolando-m Villazón-m i Annom Netrebko i jedan Mozartov s Ildebrando-m D'Arcangelo-m

(Deutsche Grammophon); Chandos je izdao *Quattro pezzi sacri*, Verdi i, u okviru edicije «Italijanska muzika», dva albuma posvećena su Petrassijevim sinfonijsko-horskim kompozicijama.

Osnovan krajem XIX vijeka i obnovljen 1945. nakon drugog svjetskog sukoba, **Hor Teatra Regio Torino** je jedan od najvećih evropskih opernih horova.

Pod vodstvom Bruno-e Casoni-ja (1994-2002) dosegao je visok međunarodni nivo, potvrđen i izvedbom Verdijevog *Otella pod vodstvom* Claudio-ja Abbado-e i poštovanjem Semyon-a Bychkov-og koji je, nakon dirigiranja u Teatru Regio 2002. Bachove *Messa in si minore*, ga je pozvao u Keln na snimanje Verdijeve *Messa da Requiem* i nanovo ga angažirao 2012. za jedan Brahmsov koncert s Nacionalnim sinfonijskim orkestrom RAI-ja.

Na čelu Hora su se smjenjivali maestri Claudio Marino Moretti, Roberto Gabbiani i Claudio Fenoglio, zahvaljujući kojima su dosegnute dodatne umjetničke visine. Počevši od 2018., angažman je dodijeljen Andrea-i Secchiju.

Pored Operne sezone, Hor izvodi značajnu koncertnu aktivnost i, zajedno s Orkestrom Teatra Regio, nastupa danas u video-produkcijama nekih od najzanimljivijih opera posljednjih Sezona, kao i u različitim diskografskim izdanjima, među kojima su naročito Verdijeva *Quattro pezzi sacri* i dva CD-a posvećena Petrassiju, pod vodstvom Nosedo-e.

Teatar Regio Torino

Rosanna Purchia Specijalni povjerenik
Sebastian F. Schwarz Umjetnički direktor

Orkestar

I violine

Stefano Vagnarelli *
Monica Tasinato
Francesco Gilardi
Elio Lercara
Enrico Luxardo
Miriam Maltagliati
Paolo Manzionna
Alessio Murgia
Valentina Rauseo
Marta Tortia
Giuseppe Tripodi
Roberto Zoppi

II violine

Cecilia Bacci *
Tomoka Osakabe
Bartolomeo Angelillo
Silvana Balocco
Maurizio Dore
Anna Rita Ercolini
Silvio Gasparella
Fation Hoxholli
Marcello Iaconetti
Anselma Martellono

Viole

Armando Barilli *
Alessandro Cipolletta
Federico Carraro
Maria Elena Eusebiotti
Alma Mandolesi
Franco Mori
Roberto Musso
Nicola Russo

Violončela

Relja Lukic *
Davide Eusebiotti
Francesca Fiore
Armando Matakacena
Marco Mosca
Paola Perardi

Kontrabasi

Paolo Borsarelli *
Atos Canestrelli
Fulvio Caccialupi
Michele Lipani

Flaute

Federico Giarbella *
Roberto Baiocco
(*anche ottavino*)

Oboe

Luigi Finetto *
Alessandro Cammilli

Klarineti

Alessandro Dorella *
Edmondo Tedesco

Fagoti

Nicolò Pallanch *
Orazio Lodin

Horne

Ugo Favaro *
Pierluigi Filagna
Fabrizio Dindo
Evandro Merisio

Trube

Sandro Angotti *
Marco Rigoletti

Timpani

Raúl Camarasa *

* Prvi dijelovi

Hor

Soprani

Sabrina Amè
Nicoletta Baù
Chiara Bongiovanni
Sabrina Boscarato
Eugenia Braynova
Serafina Cannillo
Cristina Cogno
Cristiana Cordero
Eugenia Degregori
Alessandra Di Paolo
Manuela Giacomini
Rita La Vecchia
Laura Lanfranchi
Paola Isabella Lopopolo
Lyudmyla Porvatova
M. Lourdes Rodrigues
Martins
Pierina Trivero
Giovanna Zerilli

Mezzosoprani / Altovi

Angelica Buzzolan
Shiow-hwa Chang
Ivana Cravero
Maria Di Mauro
Roberta Garelli
Rossana Gariboldi
Antonella Martin
Marina Sandberg
Teresa Uda
Daniela Valdenassi
Tiziana Valvo
Barbara Vivian

Tenori

Pierangelo Aimé
Marino Capettini
Luigi Della Monica
Luis Odilon Dos Santos
Alejandro Escobar
Giancarlo Fabbri
Sabino Gaita
Leopoldo Lo Sciuto
Vito Martino
Matteo Mugavero
Matteo Pavlica
Dario Prola
Sandro Tonino
Franco Traverso
Valerio Varetto

Baritoni / Bassovi

Lorenzo Battagion
Enrico Bava
Giuseppe Capoferri
Umberto Ginanni
Desaret Lika
Riccardo Mattiotto
Davide Motta Fré
Gheorghé Valentin
Nistor
Franco Rizzo
Enrico Speroni
Marco Sportelli
Marco Tognozzi

